

Učinkovitost vožnje s spremljevalcem

Mnenja in predlogi učiteljev vožnje glede sistema vožnje s
spremljevalcem

Vodja projekta: dr. Darja Topolšek

Avtorji poročila: Darja Topolšek, Tina Cvahte Ojsteršek

Projekt je financiran iz Javnega razpisa za izbiro raziskovalnih projektov ciljnega
raziskovalnega programa "CRP 2024"

Celje, 2025

Naslov: Učinkovitost vožnje s spremljevalcem: Mnenja in predlogi učiteljev vožnje
glede sistema vožnje s spremljevalcem

Vodja projekta: dr. Darja Topolšek

Člani projektne skupine: dr. Tina Cvahte Ojsteršek, Andrej Brglez

Izdajatelj: Laboratorij za trajnostno mobilnost in transport, Fakulteta za logistiko,
Univerza v Mariboru

Kraj: Celje

Leto: 2025

Projekt »Učinkovitost vožnje s spremljevalcem« je financiran iz Javnega razpisa za izbiro raziskovalnih projektov ciljnega raziskovalnega programa "CRP 2024". Sofinancerja sta Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije in Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa

Kazalo vsebine

1	UVOD.....	1
2	METODOLOGIJA.....	2
2.1	ZASNOVA IN VSEBINA VPRAŠALNIKA ZA UČITELJE VOŽNJE.....	2
2.2	CILJNA SKUPINA IN NAČIN ZBIRANJA PODATKOV	4
2.3	ANALIZA PODATKOV.....	6
3	ANALIZA ANKETE MED UČITELJI VOŽNJE.....	7
3.1	DEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI IN POKLICNE IZKUŠNJE UČITELJEV VOŽNJE.....	7
3.2	PRAKSE ŠOL VOŽNJE IN NAČIN SPODBUJANJA KANDIDATOV	11
3.3	POTEK VOŽNJE S SPREMLJEVALCEM IN ORGANIZACIJA USPOSABLJANJA.....	16
3.4	RAZLOGI ZA ODLOČITEV KANDIDATOV ZA VOŽNJO S SPREMLJEVALCEM	23
3.5	PREDVIDENI UČINKI VOŽNJE S SPREMLJEVALCEM	25
3.6	OCENJEVANJE SISTEMA IN VLOGA UČITELJA VOŽNJE PRI IZBOLJŠAVAH	28
3.7	ZAHTEV IN PRIČAKOVANJA DO SPREMLJEVALCEV	32
3.8	IZKUŠNJE UČITELJEV TER DODATNI PREDLOGI	36
4	ZAKLJUČEK.....	41

Kazalo slik

SLIKA 1: STAROSTNA PORAZDELITEV UČITELJEV VOŽNJE	7
SLIKA 2: NAJVIŠJE DOSEŽENA IZOBRAZBA UČITELJEV VOŽNJE	8
SLIKA 3: ČAS DELA - KOT UČITELJEV VOŽNJE	8
SLIKA 4: ŠTEVILO KANDIDATOV, POUČEVANIH V ZADNJIH 12 MESECIH	9
SLIKA 5: OCENJENI DELEŽ KANDIDATOV, KI SE ODLOČIJO ZA VOŽNJO S SPREMLJEVALCEM	10
SLIKA 6: NAČINI SPODBUJANJA KANDIDATOV K VOŽNJI S SPREMLJEVALCEM	11
SLIKA 7: POGOSTOST IZBIRE POSAMEZNIH OSEB KOT SPREMLJEVALCEV	13
SLIKA 8: DODATNE ZAHTEVE ŠOL VOŽNJE ZA VOŽNJO S SPREMLJEVALCEM	14
SLIKA 9: OBSEG VOŽNJE S SPREMLJEVALCEM PRED IZPITOM ZA MLAJŠE IN STAREJŠE KANDIDATE	17
SLIKA 10: KOMBINIRANJE VOŽNJE S SPREMLJEVALCEM IN FORMALNEGA USPOSABLJANJA V ŠOLI VOŽNJE	18
SLIKA 11: OCENJENI OBSEG PREVOŽENIH KILOMETROV S SPREMLJEVALCEM - MLAJŠI KANDIDATI (16 – 17 LET)	20
SLIKA 12: OCENJENI OBSEG PREVOŽENIH KILOMETROV S SPREMLJEVALCEM - STAREJŠI KANDIDATI (VEČ KOT 17,5 LET)	21
SLIKA 13: OCENA POGOJEV IN OKOLIŠČIN, V KATERIH KANDIDATI NAJPOGOSTEJE VOZIJO S SPREMLJEVALCI	22
SLIKA 14: OCENE RAZLOGOV ZA ODLOČITEV KANDIDATOV ZA VOŽNJO S SPREMLJEVALCEM	24
SLIKA 15: OCENJENI UČINKI VOŽNJE S SPREMLJEVALCEM NA KANDIDATOVO USPOSOBLJENOST	26
SLIKA 16: S TALIŠČA UČITELJEV VOŽNJE DO OBVEZNE VOŽNJE S SPREMLJEVALCEM	29
SLIKA 17: STOPNJA STRINJANJA UČITELJEV VOŽNJE Z UKREPI ZA IZBOLJŠANJE VOŽNJE S SPREMLJEVALCEM	30
SLIKA 18: OCENJEVANJE KORISTNOSTI VKLJUČITVE SIMULACIJ TVEGANIH PROMETNIH SITUACIJ V TEORETIČNI DEL USPOSABLJANJA	31
SLIKA 19: STOPNJA PODPORE RAZLIČNIM DODATNIM POGOJEM ZA SPREMLJEVALCE	33
SLIKA 20: PREDLOGI IZBOLJŠAV SISTEMA VOŽNJE S SPREMLJEVALCEM	34

1 UVOD

V okviru tega poročila so predstavljene vmesne ugotovitve delovnega sklopa DS4: Mnenja in predlogi učiteljev vožnje glede sistema vožnje s spremljevalcem. Čeprav so bili cilji razpisanega projekta primarno usmerjeni v preučevanje kandidatov za vozniški izpit in spremljevalcev, se je raziskovalni fokus razširil tudi na učitelje vožnje kot ključne strokovne akterje v procesu usposabljanja voznikov. Učitelji vožnje imajo osrednjo vlogo pri spremljanju razvoja kandidatov od začetka praktičnega usposabljanja do izpitne vožnje, zato je razumevanje njihovih stališč ter vključevanje njihovih predlogov bistvenega pomena za celovito izboljševanje sistema vožnje s spremljevalcem.

Delovni sklop DS4 zajema analizo pogledov učiteljev vožnje na obstoječi sistem vožnje s spremljevalcem, zlasti na njegove prednosti, slabosti in vpliv na razvoj veščin vožnje kandidatov. Poseben poudarek je namenjen razumevanju, kako učitelji vožnje ocenjujejo učinkovitost procesa, ter katere spremembe bi po njihovem mnenju lahko prispevale k večji prometni varnosti in boljšemu usposabljanju prihodnjih voznikov.

V aktivnosti 4.1 se preučujejo mnenja učiteljev vožnje glede trenutnega sistema vožnje s spremljevalcem (cilj: C25) ter njegov vpliv na kandidate (cilj: C26). Zbiranje podatkov temelji na anketnem vprašalniku, pripravljenem v skladu z raziskovalnimi cilji in opredelitvami iz aktivnosti. V vzorec so bili vključeni učitelji vožnje iz celotne Slovenije.

Rezultati raziskave bodo služili kot podlaga za nadaljnje oblikovanje ukrepov, ki bodo prispevali k optimizaciji sistema vožnje s spremljevalcem ter k razvoju varnih, odgovornih in usposobljenih mladih voznikov.